

Thema 4 Voortplanting en seksualiteit

Basisstof	Titel	Nr.	Leerdoel	SLO (2020)	Concepten/onderwerpen Begrippen in groen
1	Geslachtsorganen	4.1.1	Je kunt uitleggen welke organen tot het voortplantingsstelsel behoren.	1.1.1	voortplantingsstelsel, geslacht, sekse, geslachtsorganen, geslachtskenmerken
		4.1.2	Je kunt de delen van de geslachtsorganen van een man en een vrouw noemen, inclusief de overeenkomsten en verschillen.	4.2.4	penis, balzak, teelbal, bijbal, zwellichaam, eikel, voorhuid, zaadleider, urinebuis, baarmoeder, vagina, eileiders, eierstokken, vulva, buitenste en binnenste vulvalippen, clitoris, zwellichamen, glans, clitorishoed, clitoriseikel, maagdevlies
		4.1.3	Je kunt primaire geslachtskenmerken noemen.	4.2.5	primaire geslachtskenmerken, intersekse
2	Puberteit	4.2.4	Je kunt uitleggen wat de functie is van hormonen.	1.1.1	hormoon, geslachtshormonen, testosteron, oestrogenen
		4.2.5	Je kunt de lichamelijke en geestelijke veranderingen in de puberteit beschrijven.	4.2.5	puberteit, lichamelijke veranderingen, geestelijke veranderingen, seksualiteit, verliefd, relatie, seks, gedrag en gevoelens, secundaire geslachtskenmerken, pubishaar, okselhaar, borsten, heupen, spieren, baard, borsthaar, stem
3	Vruchtbaar worden	4.3.6	Je kunt uitleggen hoe zaadcellen en eicellen worden gevormd.	4.2.4	zaadcellen, zaadblaasjes, prostaat, sperma, eikel, overgang, menopauze
		4.3.7	Je kunt de menstruatiecyclus beschrijven.	4.2.4	ovulatie, eisprong, menstruatie, ongesteld, menstruatiecyclus, endometriose, menstruatiemiddelen
4	Zwanger worden	4.4.8	Je kunt de kenmerken van zaadcellen en eicellen noemen.	4.2.4	zweepstaart, reservevoedsel
		4.4.9	Je kunt beschrijven hoe bevruchting bij de mens verloopt.	4.2.4	geslachtsgemeenschap, erectie, zaadlozing, sperma in vagina, bevruchting in eileider, celkernen versmelten
		4.4.10	Je kunt beschrijven hoe een zwangerschap verloopt.	4.2.4	innesteling, embryo, foetus, placenta, navelstreng, vruchtvliezen, vruchtwater
		4.4.11	Je kunt uitleggen wat prenataal onderzoek is en hiervan voorbeelden noemen.	4.2.4	prenataal onderzoek, geslacht en aangeboren afwijkingen, echo, NIPT

5	Seksualiteit	4.5.12	Je kunt benoemen hoe gender en geaardheid kunnen verschillen.	4.3.3, 4.3.4	geaardheid, gender, genderdysforie, cisgender, non-binair, transgender, heteroseksueel, homoseksueel, lesbisch, biseksueel, asexueel, panseksueel
		4.5.13	Je kunt omschrijven wat onder seksualiteit wordt verstaan.	4.2.4, 4.2.5	seksualiteit, seks, orgasme (klaarkomen), masturbatie (zelfbevrediging), porno, sexting, online seks
6	Veilige seks	4.6.14	Je kunt benoemen hoe je wensen en grenzen kunt bewaken en respecteren in een seksuele relatie.	4.3.4, 4.3.5	consent, wensen, grenzen, gevoelens, communicatie, signalen, instanties, seksueel geweld, seksueel grensoverschrijdend gedrag, ongewenste intimiteit, aanranding, verkrachting, incest, victim blaming
		4.6.15	Je kunt enkele soa's noemen en uitleggen hoe je die kunt voorkomen.	4.3.2	soa, geslachtsziekten, chlamydia, genitale wratten, herpes genitalis, HPV
		4.6.16	Je kunt enkele methoden voor geboorteregeling noemen en hun werking uitleggen.	4.3.1	geboorteregeling, anticonceptiemiddel, condoom, vrouwencondoom, anticonceptiepil, anticonceptiestaaftje, hormoonspiraal, periodieke onthouding, coïtus interruptus, morning-afterpil, abortus
E7	Meer voorbehoedsmiddelen	4.7.17	Je kunt andere manieren noemen om zwangerschap te voorkomen.	4.3.1	anticonceptiering, anticonceptiepleister, anticonceptiestaaftje, hormoonspiraaltje, koperspiraaltje, prikpil, sterilisatie
E8	De geboorte	4.8.18	Je kunt beschrijven hoe een bevalling verloopt.	4.2.4	bevalling, weeën, ontsluiting, uitdrijving, persweeën, nageboorte, navel, stuitligging, dwarsligging, keizersnede

Leren onderzoeken

Basisstof	Nr.	Titel	Nr.	Leerdoel	Practica
6	1	Resultaten digitaal verwerken	16 en 18	Je kunt resultaten digitaal verwerken in een tabel of grafiek.	

Practica

Basisstof	Nr.	Titel	Bij leerdoel(en)
3	1	Eicellen	4.2.4
3	2	Menstruatiemiddeltest	4.2.4
6	3	Een condoom omdoen	4.3.1

SLO-tussendoelen (vwo)

Algemeen

- 1.1.1 Je legt een verband tussen bouw en werking van onderdelen van een organisme en verklaart hoe dat bijdraagt aan de functies voeding, verdediging tegen vijanden, verdediging tegen het milieu en voortplanting.

4 Voortplanting

4.1 Celdeling

- 4.1.3 Je legt uit hoe meercellige organismen doorgaans ontstaan uit een bevruchte eicel die zich door celdeling vermeerdert.

4.2 Levenscyclus

- 4.2.3 Je legt uit hoe de voortplanting bij de mens verloopt.
4.2.4 Je legt uit hoe door prenataal onderzoek het ongeboren kind kan worden onderzocht op geslacht en bepaalde aangeboren afwijkingen.
4.2.5 Je legt de fasen van lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van mensen uit, met name de puberteit.

4.3 Seksualiteit

- 4.3.1 Je legt uit hoe de mens kan ingrijpen in de voortplanting, onder andere door voorbehoedsmiddelen.
4.3.2 Je benoemt verschillende soa's en legt uit hoe je die kunt voorkomen.
4.3.3 Je benoemt hoe seksuele geaardheid kan verschillen.
4.3.4 Je benoemt instanties die hulp bieden bij problemen rond seksualiteit en relaties.
4.3.5 Je benoemt hoe je wensen en grenzen kunt bewaken en respecteren in relaties.

4.4 Erfelijkheid

- 4.4.1 Je legt uit hoe bij de bevruchting elk van de ouders 50% van het erfelijk materiaal levert.